

УДК 636.4.001

© 2009

Нагаєвич В.М., кандидат сільськогосподарських наук, професор
Полтавська державна аграрна академія

**ПРОФЕСОР О.П. БОНДАРЕНКО – ФУНДАТОР
ЗООТЕХНІЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ**
(до 125-річчя від дня народження)

Рецензент – доктор сільськогосподарських наук, професор А.А. Поліщук



Кінець XIX та початок XX століття – період становлення сільськогосподарської дослідної справи.

Одним із основоположників зоотехнічної науки в Україні по праву вважають професора О.П. Бондаренка (1884-1937), який майже все своє свідоме життя працював завідувачем відділу тваринництва Полтавської сільськогосподарської дослідної станції.

Олександр Бондаренко народився 29 травня 1884 р. на Чернігівщині в родині незаможних селян. У 1912 р. закінчив Московську Петрово-Розумовську сільськогосподарську академію (нині – Московська сільськогосподарська академія ім. К.Н. Тімірязєва).

З 1913 по 1928 роки працював завідувачем відділу тваринництва Полтавської сільськогосподарської станції. За цей період він зробив значний внесок у становлення й розвиток галузі вітчизняного тваринництва.

Завдяки високій загальнобіологічній культурі О.П. Бондаренко вже у перші роки організує наукову роботу відділу тваринництва у різних напрямках: свинарство, птахівництво, вівчарство,

конарство.

Під його керівництвом і за його безпосередньої участі вперше в Україні проведено цілу низку наукових досліджень, зокрема: з годівлі сільськогосподарських тварин; використання різних кормів та їх вплив на якість продуктів забою; виготовлення кормових сумішей тощо. Він запропонував при оцінці поживності кормів проводити розрахунки в «ячмінних» кормових одиницях, рекомендував безмолочне вирощування поросят та інше.

У вівчарстві розробив методику селекції смушкових порід – решетилівської та сокільської, – оцінки вовни і смушків. Він став ініціатором проведення конкурсів серед місцевих порід курей на несучість. Готував доповідь про наукову роботу із птахівництва на міжнародний конгрес, який проходив у Канаді 1926 році.

Однак найбільшим внеском О.П. Бондаренка стали дослідження в галузі свинарства. Саме він одним із перших на науковому рівні вивчив продуктивність місцевих і англійських порід свиней, розробив технологію беконної відгодівлі свиней, а також прижиттєвого визначення якості бекону та ін. Особливо значних успіхів досягнуто у племінному свинарстві: створені перші вітчизняні лінії і родини у великій білій англійській породі свиней, організовано перший в Україні розплідник свиней англійської великої білої породи. Саме О.П. Бондаренко став автором миргородської породи свиней. Протягом декількох років він був директором Державної племінної книги.

У 1923 р. О.П. Бондаренку присвоєно звання професора. В той час він працював на кафедрі свинарства Полтавського політехнікуму (сьогодні – Полтавська державна аграрна академія), вів навчальні курси зі свинарства, птахівництва, вівчарства.

Науковий спадок вченого нараховує понад 50 робіт, у тому числі підручники, навчальні посібники, які займають чільне місце у сучасній зоотехнічній науці й практиці.

ЮВІЛЕЇ

У 1928 р. О.П. Бондаренко призначається директором першої в Україні Полтавської зоотехнічної станції, а згодом – директором інституту експериментальної зоотехнії (Полтава), а з 1930 року – заступником директора з наукової роботи і завідуючим відділом годівлі Всесоюзного НДІ свинарства.

Відійшов у вічність Олександр Пилипович Бондаренко на 53-у році життя від серцевого нападу в ніч із 6 на 7 лютого 1937 року. Поховали вченого на одному із цвинтарів м. Харкова.

Вшановуючи пам'ять відомого вченого, в 1979 році на головному корпусі Інституту свинарства УААН встановлено меморіальну дошку, а в 2004 його іменем названа кафедра технології виробництва продукції тваринництва ПДАА.

Життя і наукова діяльність О.П. Бондаренка назавжди залишається прикладом служіння справі і народу для молодого покоління дослідників, наукових і практичних працівників галузі тваринництва.